

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

13.07.2026.

Lēmums Nr.11.17/AP/6300/2026 **par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu**

Adresāts:

SIA "SCHWENK Latvija", Reģ. Nr. 40003386821, juridiskā adrese: Rīga, Lielirbes iela 17A - 28, LV-1046 (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Oglekļa dioksīda (CO₂) uztveršanas iekārtas uzstādīšana SIA "SCHWENK Latvija" teritorijā Brocēnos (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamās norises vietas:

Paredzētā darbība tiks īstenota SIA "SCHWENK Latvija" Brocēnu cementa rūpnīcas teritorijā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 84050020041, Rūpnīcas ielā 10, Brocēnos, Saldus novadā, LV-3851, kuras īpašnieks ir Ierosinātāja (turpmāk – Darbības vieta).

Iekārtu izvietojums teritorijā tiks precizēts IVN Ziņojuma izstrādes laikā.

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) saņēma Ierosinātājas 2026. gada 8. jūlija vēstuli Nr. b/n, ar kuru iesniegts Ierosinātājas iesniegums "Paredzētās darbības iesniegums CO₂ uztveršanas iekārtas uzstādīšanai SIA SCHWENK Latvija teritorijā Brocēnos." (turpmāk – Iesniegums)¹ saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Novērtējuma likums) 7. panta pirmo daļu, 4. panta pirmās daļas 1. punktu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumiem Nr.18 *Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18).
2. Saskaņā ar Ierosinātājas Iesniegumā sniegto informāciju Paredzētās darbības ietvaros:
 - 2.1. Darbības vietā plānots uzstādīt CO₂ uztveršanas iekārtu/-as cementa ražošanas procesā radītā oglekļa dioksīda uztveršanai un sašķidrināšanai (turpmāk – Iekārta), lai to sagatavotu transportēšanai. Paredzētās darbības īstenošanai tiks veikta

¹ Reģistrēts Dienestā ar reģistrācijas Nr. 7129/AP/2026.

- nepieciešamo būvju būvniecība un iekārtu uzstādīšana CO₂ uztveršanas nodrošināšanai.
- 2.2. Iekārta ir plānota kā esošajā cementa ražošanas procesā pilnībā integrēta sistēma, kas spēj nodrošināt vismaz 97 % CO₂ uztveršanas efektivitāti. Paredzētās darbības īstenošanai tiks veikta pārbūve esošajā infrastruktūrā un tehnoloģiskās iekārtās, kuru darbība šobrīd saistīta ar cementa ražošanu, kā arī izbūvētas jaunas būves un iekārtas. Iekārta sastāvēs no atsevišķiem funkcionāliem blokiem — priekšapstrādes, dūmgāzu kondicionēšanas, kriogēnās žāvēšanas, CO₂ absorbcijas, šķīdinātāja reģenerācijas, dzesēšanas un pēcāpstrādes bloka, u.c.
- 2.3. Uztvertais un sašķidrinātais CO₂ tiks īslaicīgi uzglabāts izolētās spiedvertnēs ar noplūžu kontroli un pēc tam pa dzelzceļu vai autoceļu tiks transportēts uz ostu iekraušanai kuģos, lai to transportētu tālākai tā izmantošanai un/vai uzglabāšanai. Šobrīd tiek pieņemts, ka CO₂ transportēšanai tiks izmantoti esošie sliežu ceļi un/vai autoceļi.
- 2.4. Būtiskākie resursi un izejvielas ražošanas procesa nodrošināšanai būs:
- 2.4.1. cementa ražošanas procesā radītā ogļskābā gāze (aptuveni 800 000 t/ gadā);
 - 2.4.2. dzesēšanas aģenti – piemēram, etilēns un propilēns vai amonjaks;
 - 2.4.3. šķīdinātāji un citas ķīmiskās vielas – acetona-metanola maisījums, amonjaka ūdens, nātrija hidroksīds, sērskābe, aktivētā ogle, dzelzs sulfāts u.c.;
 - 2.4.4. ūdens;
 - 2.4.5. elektroenerģija.
- 2.5. Informācija par nozīmīgāko resursu un ķīmisko vielu apjomiem, to izmantošanas mērķiem un uzglabāšanas risinājumiem tiks precizēta IVN Ziņojumā. Ķīmisko vielu un maisījumu veids var mainīties atkarībā no izvēlētās CO₂ uztveršanas tehnoloģijas. Nepieciešamā ūdens daudzuma ieguvei plānots izmantot jau esošos trīs ūdens dziļurbumus, kas atrodas Brocēnu rūpnīcas teritorijā. Paredzēts, ka iekārtu darbībai nepieciešamā elektroenerģija tiks piegādāta no ārējā elektropārvades tīkla, izbūvējot jaunu elektropārvades līniju un jaunu sprieguma pazeminošo apakšstaciju rūpnīcas teritorijā.
- 2.6. Iekārtai nav nepieciešama papildus siltumenerģija. Tā tiks pilnībā nodrošināta no siltuma, kas atgūts no dzesēšanas sistēmas. Detalizēti risinājumi tiks precizēti IVN procesā.
- 2.7. CO₂ uztveršanas procesa īss apraksts: Process balstās uz gāzes absorbciju zemās temperatūrās (aptuveni -90°C), ko nodrošina atbilstoši dzesēšanas kontūri, kuros kā siltummaiņus izmanto propilēnu un etilēnu, un šķīdinātāja reģenerācijas sistēma, kas darbojas pie 8,5 bar spiediena. Lai nodrošinātu optimālu CO₂ uztveršanas sistēmas darbību, tiks izmantota dūmgāzu plūsma pirms pašreiz cementa ražotnē izmantotās gaisa attīrīšanas sistēmas, kur CO₂ koncentrācija sasniedz 27–29 tilp. % (sausā gāzē). Tā kā dūmgāzes ir karstas un ar augstu putekļu (PM daļiņas), NO_x un SO₂ saturu, pirms CO₂ uztveršanas iekārtas būs nepieciešama dūmgāzu priekšapstrāde — PM, NO_x, SO₂ atdalīšana un dzesēšana. Attīrītais CO₂ tiks atdzesēts un sašķidrināts.
- 2.8. Iesniegumā fizikālā absorbcija kriogēnās temperatūrās tiek vērtēta kā optimālākā tehnoloģija, pieļaujot, ka IVN Ziņojuma izstrādes laikā šī tehnoloģija varētu tikt aizstāta vai papildināta ar citu tehnoloģiju vai tehnisko risinājumu, kas nodrošina CO₂ uztveršanu. Līdz ar to CO₂ uztveršana, izmantojot fizikālo absorbciju kriogēnās temperatūrās, vērtējama kā viena no iespējamām tehnoloģiskajām alternatīvām.

- 2.9. Paredzēts, ka Iekārta darbosies nepārtrauktā režīmā līdz 8 760 h/gadā, izņemot īslaicīgu darbības apturēšanu apkopju un remontdarbu veikšanai.
- 2.10. Ražošanas atkritumi (piemēram, adsorbents u.c.) tiks apsaimniekoti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam prasībām. Kur iespējams un pamatoti, tie tiks izmantoti atkārtoti (piemēram, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu atkritumi), atgriežot tos ražošanā atbilstošā tehnoloģiskā procesa posmā.
- 2.11. Priekšizpētes stadijā identificēts, ka Iekārtas darbībā veidosies: skrubera notekūdeņi, dūmgāzu dzesēšanas kondensāts, antifrīza – metanola/acetona maisījuma (*dryer liquid*) un šķīdinātāja (*contact liquid*) reģenerācijas notekūdeņi, lietus notekūdeņi u.c. Notekūdeņu daudzums un apsaimniekošanas risinājumi tiks precizēti IVN ziņojumā.
- 2.12. Iekārtas darbība neradīs būtisku papildu piesārņojošo vielu emisiju gaisā, augsnē vai smaku veidošanos, jo process ir balstīts uz slēgtu kriogēnās fizikālās absorbcijas tehnoloģiju un tiks nodrošināta izmantoto ķīmisko vielu reģenerācija. Emisiju daudzumi un nepieciešamie attīrīšanas risinājumi tiks novērtēti IVN ziņojuma izstrādes laikā.
- 2.13. Iekārtas darbība ir saistīta ar troksni. Detalizēts trokšņa novērtējums un tā izplatības modelēšana tiks veikta IVN Ziņojuma izstrādes laikā, ņemot vērā jau esošo cementa rūpnīcas radīto troksni.
- 2.14. Ņemot vērā, ka paredzētā darbība saistīta ar bīstamu ķīmisko vielu izmantošanu, IVN izstrādes laikā tiks vērtēta to radītās ietekmes izplatība avārijas gadījumā. IVN procesa laikā tiks noteikti vienlaikus bīstamo vielu uzglabāšanas apjomi un objekta atbilstība paaugstinātas bīstamības objektu kategorijai.
3. Darbību paredzēts īstenot teritorijās, kuru funkcionālais zonējums, saskaņā ar spēkā esošo Brocēnu novada teritorijas plānojumu 2017. – 2030. gadam, ir *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*, kas ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.
4. Darbības vieta robežojas ar rūpnieciskās apbūves teritoriju, transporta infrastruktūras teritoriju un lauksaimniecības teritoriju. Z pusē teritorija robežojas ar dzelzceļa līniju Rīga – Liepāja. Aiz dzelzceļa atrodas valsts reģionālais autoceļš P109 “Kandava – Saldus”. Teritoriju šķērso pazemes gāzes vads ar spiedienu no 0,01 līdz 0,4 MPa, ZA pusē atrodas gāzes regulēšanas stacija “Brocēni”. IVN procesa laikā tiks vērtētas citas blakus esošo objektu vai infrastruktūras aizsargjoslas, aprobežojumi tajās un to ietekme uz paredzētās darbības īstenošanu. Brocēnu cementa rūpnīca atrodas Brocēnu pilsētā, Rūpnīcas ielā 10. Darbības vieta tieši nerobežojas ar dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijām.
5. Atbilstoši Iesniegumam un Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” publicētajai informācijai², Darbības vietā nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopi, aizsargājami koki vai aizsargājamu sugu atradnes. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kas ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritorija (Natura 2000), ir dabas liegums “Baltezera purvs”, kas atrodas aptuveni 1,5 km attālumā uz A Darbības vietas.
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ierosinātās Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktam “*paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar Novērtējuma likuma 1.pielikumā minētajiem objektiem*”, proti, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 32. punkta 1. apakšpunktam “*Oglekļa dioksīda uztveršanai paredzētu iekārtu ierīkošana, lai oglekļa dioksīdu uzglabātu ģeoloģiskajās struktūrās: 1) ja oglekļa*

² <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 09.07.2026.)

dioksīdu uztver no šajā pielikumā minētajām darbībām (iekārtām)” – un līdz ar to IVN veikšana ir obligāta.

7. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šā likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā, ierosinātais piesaka Dienestam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta 1. daļa noteic, ka Dienests par IVN procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
8. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *Ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātais minēto paziņojumu ievietošanai tīmekļvietnē elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība.*
9. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un Darbības vietas attālumu līdz dzīvojamajām mājām un publiski pieejamajām teritorijām, nosakāms, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Dienests vērš Ierosinātājas uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka “[..] paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātais sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu”.
10. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Dienests, atbilstoši šā likuma 6¹. panta trešajai daļai, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Noteikumu Nr. 18 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātais rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Dienestā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2026. gada 8. jūlija iesniegums “Paredzētās darbības iesniegums CO₂ uztveršanas iekārtas uzstādīšanai SIA “SCHWENK Latvija” teritorijā Brocēnos.”

Lēmums:

Piemērot SIA “SCHWENK Latvija”, reģistrācijas Nr. 40003386821, paredzētajai darbībai – CO₂ uztveršanas iekārtas uzstādīšana SIA “SCHWENK Latvija” teritorijā Brocēnos – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1. daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 32. punkta 1. apakšpunkts.
2. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību".

Lēmuma pārsūdzēšana:

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmajai daļai un Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai, šo lēmumu mēneša laikā no paziņošanas dienas var apstrīdēt Dienesta ģenerāldirektoram, iesniegumu par lēmuma apstrīdēšanu iesniedzot Dienestā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045, e-pasts: pasts@vvd.gov.lv vai izmantojot *EAdresi*.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 9. panta otro daļu lēmums uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Atļauju pārvaldes direktora p.i.,
direktora vietnieks

A. Veliks

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strobe
dace.strobe@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī: Saldus novada pašvaldībai, *EAdresē*